

88ste vergadering

Dinsdag 4 juni 1996

Aanvang 14.00 uur

Voorzitter: Deetman

Tegenwoordig zijn 124 leden, te weten:

Adelmund, Aiking-van Wageningen, Van Ardenne-van der Hoeven, Augusteijn-Esser, Bakker, Beinema, Biesheuvel, Bijleveld-Schouten, Van Blerck-Woerdman, Bolkestein, Boogaard, Van den Bos, Van Boxtel, Bremmer, Bukman, V.A.M. van der Burg, Van de Camp, Cornielje, Crone, Dankers, Deetman, Van Dijke, Dijkma, Van den Doel, Doelman-Pel, Duivesteijn, Van Erp, Esselink, Essers, Fermina, Gabor, Van Gelder, Van Gijzel, Giskes, De Graaf, Van Heemskerck Pillis-Duvekot, Van Heemst, Heerma, Hendriks, Hessing, Hillen, Hoekema, Van der Hoeven, Van Hoof, Hoogervorst, Ten Hoopen, De Hoop Scheffer, Houda, Huys, Janmaat, Jeekel, De Jong, Jorritsma-van Oosten, Kalsbeek-Jasperse, Klein Molekamp, Koekkoek, De Koning, Korthals, Lambrechts, Lansink, Leerkes, Leers, Liemburg, Lilipaly, Marijnissen, Mateman, Middel, Van Middelkoop, Mulder-van Dam, Van Nieuwenhoven, Nijpels-Hezemans, Noorman-den Uyl, Oudkerk, Van Oven, Passtoors, Van der Ploeg, Rehwinkel, Reitsma, Remkes, Van Rey, Van 't Riet, Rijpstra, Roethof, Van Rooy, Rosenmüller, Rouvoet, Scheltema-de Nie, Schimmel, Schutte, Schuurman, Sipkes, Smits, Stellingwerf, Sterk, Swildens-Rozendaal, Terpstra, Van Traa, Valk, Ter Veer, Te Veldhuis, Verkerk, Versnel-Schmitz, Vliegthart, Van der Vlies, Van Vliet, H. Vos, M.B. Vos, O.P.G. Vos, Van der Vliet, A. te Droste, Vreeman, B.M. de Vries, J.M. de Vries, Wallage, Van Walsem, Van Waning, Weisglas, Van Wingerden, Witteveen-Hevinga, Wolffensperger, Wolters, Ybema, Van Zijl, Zonneveld en Van Zuijlen,

en mevrouw Sorgdrager, minister van Justitie, de heer Voorhoeve, minister van Defensie, mevrouw Borst-Eilers, minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, en de heer Gmelich Meijling, staatssecretaris van Defensie.

□

De **voorzitter**: Ik deel aan de Kamer mede, dat zijn ingekomen berichten van verhindering van de leden:

Apostolou, M.M. van der Burg, De Cloe, Verspaget, Woltjer, Zijlstra, H.G.J. Kamp, Van der Linden, Verhagen, Van der Heijden, Van der Stoel en Verbugt, wegens verblijf buitenslands, de gehele week;

Soutendijk-van Appeldoorn, wegens verblijf buitenslands, ook morgen;

Hofstra, wegens verblijf buitenslands, ook volgende week;

Van den Berg en Poppe, wegens ziekte, de gehele week;

Van Walsem en Dijkman, wegens bezigheden elders;

Jeekel, wegens bezigheden elders, alleen voor de middagvergadering;

Noorman-den Uyl en Van Gelder, wegens bezigheden elders, alleen voor de avondvergadering.

Deze berichten worden voor kennisgeving aangenomen.

De **voorzitter**: De ingekomen stukken staan op een lijst die op de tafel van de griffier ter inzage ligt. Op die lijst heb ik voorstellen gedaan over de wijze van behandeling. Als aan het einde van de vergadering

daartegen geen bezwaren zijn ingekomen, neem ik aan, dat de Kamer zich met de voorstellen heeft verenigd.

Regeling van werkzaamheden

De **voorzitter**: Het woord is aan de heer De Hoop Scheffer.

De heer **De Hoop Scheffer** (CDA): Voorzitter! Via u dring ik bij de regering aan op het betrachten van spoed bij de vorige week donderdag gevraagde brief over de nieuwe onthullingen in de tragedie Srebrnica. Wij hebben daar het afgelopen weekend vele commentaren op gehoord. De toonsoort die de onderscheiden bewindslieden kozen, was niet altijd dezelfde. Wij zijn het aan het bataljon en aan anderen verplicht om die brief heel snel te hebben, opdat wij kunnen kijken wat erin staat. Ik dring gaarne op grote spoed aan.

De heer **Valk** (PvdA): Voorzitter! Ik ondersteun dit verzoek gaarne.

De heer **Hoekema** (D66): Voorzitter! Ook de fractie van D66 ondersteunt dit verzoek gaarne.

De **voorzitter**: Ik stel voor, het stenogram van dit deel van de vergadering door te geleiden naar het kabinet.

Daartoe wordt besloten.

De **voorzitter**: Het woord is aan de heer Biesheuvel.

De heer **Biesheuvel** (CDA): Voorzitter! In het kader van de voorbereiding van de openbare verhoren van de commissie die een

Voorzitter

onderzoek doet naar het CTSV, hebben wij van de voorzitter van die commissie kunnen horen wat zijn schema van werkzaamheden is. Hij wil het rapport van de commissie publiceren in de laatste week van het zomerreces. In aanmerking nemend dat de commissie een zorgvuldige procedure in acht wil nemen, via het stellen van feitelijke vragen, een debat met de commissie en een debat met de betrokken bewindspersonen, verzoek ik via u, voorzitter, de tijdelijke onderzoekscommissie CTSV om een brief, waarin zij aangeeft welke procedure zij voor ogen heeft. Wij gaan in ieder geval uit van een zorgvuldige procedure.

De **voorzitter**: Ik stel voor, het stenogram van dit deel van de vergadering door te geleiden naar de commissie.

Daartoe wordt besloten.

De **voorzitter**: Het woord is aan de heer Hendriks.

De heer **Hendriks**: Voorzitter! Het betreft hier een zeer vervelende situatie. Wij hebben vorige week in de Kamer gesproken en gestemd over de gemeentelijke herindeling in Noord-Brabant. Achteraf zijn er echter onregelmatigheden geconstateerd. Via u, voorzitter, vraag ik de minister van Binnenlandse Zaken of hij de Kamer finaal kan vertellen hoe de kwestie van de topografische kaarten, behorend bij de wetsvoorstellen over de herindeling, in de toekomst wordt geregeld. Daar is het echt misgegaan! Onderdelen van gemeenten zijn zonder kennisgeving van de Kamer via deze kaarten zomaar aan andere gemeenten toebedeeld.

De heer **Hoekema** (D66): Voorzitter! Het aantrekken van het boetekleed siert de mens. Het verbeteren van de topografische kennis is zeker een eigenschap die ieder kamerlid toekomt. Ik trek dus dat boetekleed aan en er zal worden geregeld, langs de een of andere weg, liefst de meest koninklijke, dat deze zaak wordt rechtgetrokken.

De **voorzitter**: Ofschoon er niet om een antwoord gevraagd wordt, stel ik voor, het stenogram van dit deel van de vergadering door te geleiden naar de bewindslieden.

De heer **Hendriks**: Voorzitter! Ik zou toch graag even willen wijzen op de gemeentelijke herindeling rond 's-Hertogenbosch vorig jaar. Toen heb ik hier ook plenair gezegd dat de topografische kaarten onzorgvuldig aan de Kamer werden voorgelegd. U herinnert zich dat wellicht nog, voorzitter; u heeft dat toen beaamd, evenals collega Verhagen. Dus via u verzoek ik de minister met klem om herhaling in dezen in de toekomst te voorkomen.

De **voorzitter**: Ik weet niet of ik het beaamd heb. Ik stel in ieder geval nogmaals voor, het stenogram van dit deel van de vergadering door te geleiden naar de minister, die er dan kennis van kan nemen.

Daartoe wordt besloten.

De **voorzitter**: Ik deel aan de Kamer mede, dat wij op dit moment bezoek hebben van leden van de commissie uit de Duitse Bondsdag belast met justitie. Ik heet hen van harte welkom.

(Applaus)

De **voorzitter**: Eveneens heet ik welkom de vertegenwoordigers van de Staten van de Nederlandse Antillen en Aruba, die hier ook aanwezig zijn. Een aantal van hen zal mogelijk morgen in ons midden verschijnen om aan het debat deel te nemen.

(Applaus)

De **voorzitter**: Het woord is aan de heer Hillen.

De heer **Hillen** (CDA): Voorzitter! In het kader van de paarse 24-uruse en zevendaagse besluitvorming, is er zondagavond een overleg geweest op het Catshuis, dat kennelijk heeft geleid tot besluitvorming, althans die komt eraan. Wij hebben kennis kunnen nemen van de mededelingen van de minister van Binnenlandse Zaken via het portierraam van zijn auto. Graag had ik hem vandaag daarover mondelinge vragen gesteld, bijvoorbeeld vanwege het feit dat in de brief die hij ons gestuurd heeft, het woord IRT, waar het toch ook in belangrijke mate om gaat, niet eens voorkomt. Nu dit niet het geval is en de minister van Binnenlandse Zaken in het buitenland verblijft, verzoek ik u, voorzitter, om die brief op de

kameragenda te plaatsen, zodat wij daarover in de loop van deze week kunnen debatteren.

De **voorzitter**: Ik stel voor, conform het voorstel van de heer Hillen te besluiten. Ik zal morgenmiddag een nader voorstel doen over de spreektijden. Die zullen ergens tussen de twee en de vijf minuten liggen.

Overeenkomstig het voorstel van de voorzitter wordt besloten.

De **voorzitter**: Het woord is wederom aan de heer Hillen.

De heer **Hillen** (CDA): Voorzitter! In het kader van het vervolgverhaal inzake het IRT, met alle zaken die daarbij horen, heeft ons de vorige week een brief bereikt van de minister van Justitie, mevrouw Sorgdrager. Zij schrijft ons daarin dat het onderzoek dat is ingesteld door de heer Ten Kate naar de procureurs-generaal in die zin niets heeft opgeleverd, dat er geen gronden bestaan een van de procureurs-generaal nog lastig te vallen met de naweek van het IRT, onder meer ook niet de procureur-generaal die verantwoordelijk is geweest voor de zware misdaad en de procureur-generaal die in Den Haag verantwoordelijk is geweest voor bijvoorbeeld het Bever-onderzoek. Het valt ons op dat dit blijkbaar zo kan. Het rapport kennen wij niet. Om een oordeel te kunnen hebben over de motieven die aan een en ander ten grondslag liggen, zou ik via u, voorzitter, de minister van Justitie willen vragen om het rapport naar de Kamer te sturen en het daarmee ook openbaar te maken.

De heer **Korthals** (VVD): Enerzijds heb ik wel enig begrip voor deze vraag van de heer Hillen. Anderzijds moeten wij ons wel heel goed realiseren dat dit een soort rapport is dat zeer veel persoonlijke gegevens bevat. Ik hoop dat daarmee dan ook heel sterk rekening wordt gehouden door de betrokken bewindslieden.

Mevrouw **Kalsbeek-Jasperse** (PvdA): Ik ga ervan uit dat de minister dat bij haar overwegingen betreft. Ik heb inderdaad dezelfde aarzeling als de heer Korthals. Het gaat hier uiteindelijk om personeelsdossiers, die weliswaar in de vorm van een uittreksel maar toch in de

Voorzitter

kern openbaar gemaakt moeten worden. Ik zou mij kunnen voorstellen dat daar problemen over gemaakt worden.

De **voorzitter**: Ik stel voor, het stenogram van dit deel van de vergadering door te geleiden naar het kabinet.

Daartoe wordt besloten.

Aan de orde is **het mondelinge vragenuur**, overeenkomstig artikel 136 van het Reglement van orde.

Vragen van het lid Van Oven aan de minister voor Nederlands-Antilliaanse en Arubaanse Zaken, over **de weigering van de regering van Aruba de vacature in de commissie-Aarts/Muyale te vervullen (zie brief gevormachte minister Croes d.d. 28 mei jl. aan minister Voorhoeve)**.

De heer **Van Oven** (PvdA): Voorzitter! Vorige week werden de kamerleden verblijd met een pak papier afkomstig van de gevormachte minister van Aruba. Daarbij bevond zich een kopie van een brief van 28 mei van de gevormachte minister aan de minister voor Nederlands-Antilliaanse en Arubaanse Zaken. In die brief wordt met zoveel woorden duidelijk gemaakt dat de regering van Aruba geen kans ziet om met een voor de koninkrijksministerraad aanvaardbare kandidaat te komen ter vervulling van de vacature Muyale in de commissie-Aarts/Muyale. Die commissie is indertijd in het kader van het protocol dat tussen Nederland en Aruba is gesloten, ingesteld om periodiek te rapporteren over de voortgang die wordt gemaakt met het deugdelijk bestuur en een deugdelijk financieringsbeheer op Aruba. Inmiddels is in 1995 de onafhankelijkheidsdatum van Aruba uit het Statuut geschrapt. Dat was immers voorzien voor 1 januari 1996. Maar alvorens tot schrapping van die onafhankelijkheidsdatum over te gaan, is aan het parlement meegedeeld door de minister dat de rapportage in het kader van Aarts/Muyale zou worden voortgezet, zij het op halfjaarlijkse basis, tot 1997. In verband met de brief die ons

nu bekend is geworden, heb ik de volgende vragen aan de minister.

1. Heeft de minister kennisgenomen van de brief van 28 mei over de vervulling van de vacature in de commissie-Aarts/Muyale?

2. Is het waar dat door de regering van Aruba verschillende kandidaten zijn genoemd met betrekking tot wie zijnerzijds is duidelijk gemaakt dat op een benoeming door de koninkrijksregering niet kon worden gerekend?

3. Moet uit deze brief worden opgemaakt dat de regering van Aruba niet bereid is verder mee te werken aan de in het kader van het protocol van november 1993 overeengekomen rapportage?

4. Betekent een en ander niet dat de regering van Aruba feitelijk terugkomt op de in maart 1995 met de Nederlandse regering gemaakte afspraak?

5. Hoe denkt de minister die afgesproken rapportage niettemin te kunnen doen nakomen?

6. Komt op dit ogenblik een situatie als in artikel 43 van het Statuut voorzien, in zicht?

Minister Voorhoeve: Mijnheer de voorzitter! Op de eerste vraag van de geachte afgevaardigde de heer Van Oven kan ik antwoorden dat ik van de brief van 28 mei kennis heb genomen.

De tweede vraag, of het waar is dat er verschillende kandidaten zijn genoemd die door de koninkrijksregering als niet-benoembaar zijn aangemerkt, wil ik als volgt beantwoorden. Er is aan het Nederlandse kabinet **A** **A** **n** naam genoemd, evenwel niet van een Arubaan, maar van een Nederlandse technisch bijstander werkzaam in Aruba. Daarop is geantwoord dat het meer in de geest van de afspraak van oktober 1993 zou zijn als de voorgedragen kandidaat een vertegenwoordiger van Aruba was, zo mogelijk een Arubaan. Dat laatste is echter niet noodzakelijk. De Arubaanse regering heeft mij gemeld dat men met meer dan **A** **A** **n** kandidaat heeft gesproken. Ik weet niet met hoeveel kandidaten, want die namen zijn mij niet gemeld. In de brief van 28 mei stelt de Arubaanse regering aan mij voor om dan maar zelf iemand in de commissie te benoemen in de plaats van de heer Muyale, of de heer Aarts zijn werk alleen te laten voortzetten.

Het antwoord op de derde vraag die u stelde, namelijk of de Arubaanse regering niet bereid is mee te werken aan rapportage, is neen. De Arubaanse regering is wel bereid mee te werken aan rapportage, maar er is alleen nog geen voorziening in de vacature Muyale. Uit de brief die u noemde is niet op te maken, integendeel, dat de Arubaanse regering niet bereid zou zijn om mee te werken aan rapportage.

Uw vierde vraag was of de Arubaanse regering feitelijk terugkomt op de gemaakte afspraken. Dat is niet het geval.

De vijfde vraag luidde: hoe moet de rapportage nu worden verricht? Hoe kan ik als minister bevorderen dat de afspraak tot rapportage wordt nagekomen? Ik ben hierover nog in gesprek met de regering van Aruba. Ik hoop alsnog binnenkort te kunnen berichten dat de rapportage kan worden hervat.

Uw zesde vraag was of artikel 43 in het geding is. Dit is niet het geval. Ik ga ervan uit dat de rapportage dus weer zal worden hervat namens Nederland en namens Aruba.

De heer **Van Oven** (PvdA): Voorzitter! Hartelijk dank aan de minister voor de gegeven antwoorden. De PvdA-fractie is niettemin ernstig verontrust over de ontstane situatie. Het gaat immers niet alleen over de voortgang van de werkzaamheden van de commissie-Aarts/Muyale die feitelijk in maart al had moeten rapporteren. Het gaat ook om de niet-vervulling van een vacature in de commissie-De Ruiter. Bij elkaar ontstaat hierdoor het beeld dat onderzoek naar de rechtsstatelijke situatie op Aruba ten minste bijzonder moeilijk wordt. Ik begrijp dat de minister nog in gesprek is met de Arubaanse autoriteiten. Ik zou hem tot slot willen vragen of hij bereid is om binnen afzienbare tijd aan de Kamer schriftelijk te rapporteren over datgene wat is afgesproken.

Minister Voorhoeve: Mijnheer de voorzitter! Ik ben daar graag toe bereid.

Mevrouw **Mulder-van Dam** (CDA):